ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1974

Vyhlásené: 16.11.1974 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

108

VYHLÁŠKA

Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky

z 30. septembra 1974,

ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady o plemenitbe hospodárskych zvierat

Ministerstvo poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky ustanovuje po dohode so zúčastnenými orgánmi podľa § 30 zákona Slovenskej národnej rady č. 110/1972 Zb. o plemenitbe hospodárskych zvierat (ďalej len „zákon“):

§ 1

Spôsobilosť odborných pracovníkov plemenárskych organizácií (k § 4 zákona)

Podmienkou spôsobilosti odborných pracovníkov plemenárskych organizácií na vykonávanie úloh štátnej starostlivosti o rozvoj plemenárstva je skončené štúdium na vysokej poľnohospodárskej škole alebo na inej vysokej škole so zameraním zodpovedajúcim týmto úlohám. Vo výnimočných prípadoch, najmä ak ide o menej významné úlohy štátnej starostlivosti o rozvoj plemenárstva, môžu plemenárske organizácie plniť tieto úlohy pracovníkmi, ktorí majú stredoškolské vzdelanie poľnohospodárskeho smeru zakončené maturitou, prípadne aj pracovníkmi, ktorí majú dlhoročnú zootechnickú prax.

Výberové a uznávacie komisie (k § 6 a 7 zákona)

§ 2

(1) Minister poľnohospodárstva a výživy (ďalej len „minister“) zriaďuje pri Ministerstve poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „ministerstvo“)

a) výberové komisie pre hovädzí dobytok, ošípané, kone, ovce a kozy (ďalej len „komisie“),

b) uznávacie komisie pre hydinu (ďalej len „komisie“),

c) ústrednú výberovú a uznávaciu komisiu (ďalej len „komisia“).

(2) Každá z komisií uvedených v odseku 1 písm. a) a b) má najmenej päť členov.

(3) Predsedov a ďalších členov (náhradníkov) komisií vymenúva a odvoláva minister z radov odborných pracovníkov najmä vedeckovýskumných organizácií, vysokých škôl, plemenárskych organizácií, štátnej veterinárnej organizácie, okresných poľnohospodárskych správ, krajských poľnohospodárskych správ a chovateľov na návrh plemenárskej organizácie, prípadne organizácie poverenej šľachtením niektorých druhov hospodárskych zvierat, prerokovaný s krajskými poľnohospodárskymi správami. Funkčné obdobie členov komisií je trojročné.

§ 3

(1) Členom komisií patria za činnosť v komisiách odmeny podľa predpisov o odmeňovaní niektorých prác vykonávaných mimo pracovného pomeru,[1]) prípadne náhrada ušlej mzdy; poskytuje ich ministerstvo.

(2) Náhrady cestovných a iných výdavkov členov komisií pri pracovných cestách vykonávaných v súvislosti s ich členstvom v komisiách poskytuje podľa predpisov o náhradách cestovných, sťahovacích a iných výdavkov[2]) ministerstvo.

§ 4

(1) Komisie uvedené v § 2 ods. 1 písm. a) a b) sú schopné uznášania, ak sú prítomní aspoň traja členovia, vrátane veterinárneho lekára. Komisia uvedená v § 2 ods. 1 písm. c) je schopná uznášania, ak je prítomná nadpolovičná väčšina jej členov.

(2) Komisie sa platne uznášajú väčšinou hlasov; pri rovnosti hlasov platí ako prijatý ten návrh, za ktorý hlasoval predsedajúci.

§ 5

Administratívne, organizačné a iné veci spojené s činnosťou komisií zabezpečuje ministerstvo.

§ 6

Na komisie zriadené podľa § 6 ods. 2 zákona sa vzťahujú ustanovenia § 3, § 4 ods. 1 druhej vety a ods. 2 a § 5.

§ 7
Uznané a povolené plemená a úžitkové typy (k § 8 zákona)

(1) Na území Slovenskej socialistickej republiky sú uznané plemená

1. hovädzieho dobytka	slovenské strakaté a slovenské pinzgauské,
2. ošípaných	biele ušľachtilé, čiernostrakaté,landraské,
3. koní	slovenský teplokrvník, anglický plnokrvník, nónius, lipický kôň, arabský kôň, horský kôň,
4. oviec	merino, valaška, cigája,
5. kôz	biela bezrohá krátkosrstá, hnedá bezrohá krátkosrstá

(2) Na území Slovenskej socialistickej republiky sú

a) povolené plemená

1. hovädzieho dobytka	ayrshirské, dánske červené, nížinné červenostrakaté, nížinné čiernostrakaté,
2. ošípaných	cornwalské, hampshirské, pietrenské,durocké,
3. koní	klusák;

b) povolené úžitkové typy hydiny

1. sliepok	nosivý, mäsový,
2. moriek	veľký, stredný, malý,
3. perličiek	modrý, mäsový
4. husí	mäsový,
5. kačíc	mäsový.

(3) Úroveň hospodársky významných úžitkových vlastností a telových znakov jednotlivých plemien a úžitkových typov (ďalej len „plemená") hospodárskych zvierat, ktoré neboli určené a vyhlásené za uznané alebo povolené, ale sa na území Slovenskej socialistickej republiky so súhlasom ministerstva chovajú, prípadne dovážajú na experimentálne alebo špeciálne účely, overujú z hľadiska vhodnosti ich ďalšieho chovu výskumné ústavy poverené ministerstvom a plemenárske organizácie. tieto ústavy a organizácie podávajú ministerstvu návrhy na určenie a vyhlásenie ďalších plemien hospodárskych zvierat za uznané alebo za povolené.

Inseminácia, párenie a ich zabezpečovanie (k § 9 až 11)

§ 8
Odborná spôsobilosť inseminačných technikov

(1) Osvedčenie o spôsobilosti na inseminovanie vydá plemenárska organizácia pracovníkovi staršiemu ako 18 rokov, ktorý úspešne zložil skúšku z inseminácie hospodárskych zvierat podľa skúšobného poriadku vydaného ministerstvom. Skúška nahrádza dokončené štúdium zootechnického odboru na vysokej škole poľnohospodárskej, ak je v ňom vyučovací predmet pôrodníctvo a inseminácia hospodárskych zvierat.

(2) Inseminační technici sú povinní podrobovať sa pravidelne lekárskym prehliadkam; inseminácia nesmú vykonávať, ak sú vylučovateľmi zárodkov nebezpečných nákaz prenosných z ľudí na zvieratá. pri inseminovaní sú inseminační technici povinní používať ochranný odev a pracovné pomôcky.[3])

Inseminácia hovädzieho dobytka

§ 9

(1) Plemenárske organizácie v spolupráci so socialistickými organizáciami a jednotlivými chovateľmi (ďalej len „chovatelia") zostavujú najmenej raz za dva roky pripárovacie plány na pripárovacie obvody. Prizerajú pri tom najmä na príslušnosť plemenníc k jednotlivým plemenám, na výsledky kontroly úžitkovosti, na hodnotenie plemenníc a ich zdravotný stav, na potreby zabezpečenia a na výsledky kontroly dedičnosti zdravia plemenných býkov, na požiadavky chovateľov a na to, aby sa zabránilo nežiadúcej blízkej príbuzenskej plemenitbe a neplánovanému kríženiu.

(2) Pripárovacie plány ďalej určujú, ktoré plemenníky sú určené na inseminácia plemenníc jednotlivých chovateľov. Plemenárske organizácie oznámia pripárovacie plány miestnym národným výborom a vyhlásia ich spôsobom, ktorý je v mieste zvyčajný.

(3) Pripárovacie plány sú podkladom na uzavretie zmlúv o vykonávaní inseminácie medzi plemenárskymi organizáciami a chovateľmi.

§ 10

(1) Inseminovať možno len plemennice zaradené do inseminácie pripárovacím plánom a na základe veterinárneho potvrdenia o ich zdravotnej spôsobilosti na chov a veterinárneho osvedčenia o nákazovej situácii v obci.

(2) Plemenárske organizácie sú povinné zabezpečovať insemin——áciu plemenníc podľa požiadaviek chovateľov každý deň.

§ 11

(1) Na každú plemennicu zaradenú do inseminácie vydá plemenárska organizácia chovateľovi kartu plemennice.

(2) Inseminačný technik zapíše na kartu plemennice údaje o insemin——iách a výsledky vyšetrenia teľnosti.

(3) Pri veterinárnom vyšetrení plemennice veterinárny lekár zapíše na kartu plemennice výsledok tohto vyšetrenia a liečenia; uvedie na nej aj odporúčanie pre chovateľa a inseminačného technika.

§ 12

Chovatelia plemenníc zaradených do inseminácie sú povinní:

a) plne využívať reprodukčné schopnosti plemenníc,

b) sledovať príznaky ruje,

c) oznámiť plemenárskej organizácii (prípadne, ak ide o jednotlivých chovateľov, socialistickej organizácii vykonávajúcej insemin——u ich plemenníc začiatok ruje dohodnutým spôsobom; to sa netýka socialistickej organizácie, ktorej inseminačný technik sám vykonáva insemin——u plemenníc patriacich tejto organizácii,

d) postarať sa o to, aby inseminačný technik bol pri výkone inseminácie chránený pred nepohodou, aby sa mu poskytla v dostačujúcom množstve teplá voda a umývacie prostriedky a možnosť osušiť sa, aby sa mu umožnil bezpečný a bezchybný výkon inseminácie a vyšetrenia teľnosti a aby sa mu pri týchto úkonoch pomáhalo,[4])

e) podávať inseminačným technikom a veterinárnym lekárom informácie potrebné na plnenie ich úloh,

f) starostlivo a bezpečne uschovávať karty plemenníc, dopĺňať ich údajmi o narodení teliat najneskoršie do 24 hodín o otelení a na požiadanie ich predkladať inseminačným technikom, veterinárnym lekárom a kontrolným orgánom,

g) pri zmene chovateľa zapísať túto skutočnosť na karu plemennice, odovzdať kartu novému chovateľovi a upovedomiť o tom plemenársku organizáciu; túto zmenu ohlási plemenárskej organizácii aj nový chovateľ,

h) pri premiestnení plemennice zapísať deň premiestnenia a miesto nového ustajnenia na kartu plemennice a upovedomiť o tom plemenársku organizáciu,

ch) pri dodávke plemennice na bitúnok alebo pri jej uhynutí zapísať deň a príčinu vyradenia z chovu na kartu plemennice a uschovať kartu jeden rok,

i) postaviť jednoduchý prístrešok s vyhovujúcim pripúšťadlom na pasienkoch v letnom období a vhodnú miestnosť v zimnom období na inseminovanie voľne ustajnených plemenníc.[4])

§ 13

(1) Inseminačný technik je povinný:

a) vyšetriť pohlavné orgány plemennice v ten istý deň, keď sa na základe oznámenia chovateľa plemenárskej organizácii, prípadne socialistickej organizácii [§ 12 písm c)] dozvedel o začiatku

ruje, a podľa vyšetrenia ju inseminovať spermou plemenného býka určeného pripárovacím plánom,

b) vyšetriť teľnosť inseminovaných plemenníc najneskoršie do konca tretieho kalendárneho mesiaca po poslednej inseminácii a o výsledku vyšetrenia informovať chovateľa,

c) zapísať na karty plemenníc údaje o inseminovaní a výsledky vyšetrenia teľnosti.

(2) Inseminačný technik nesmie inseminovať plemennicu s príznakmi ochorenia pohlavných orgánov alebo s príznakmi porúch celkového zdravotného stavu; v tom prípade iba urobí záznam na kartu plemennice a ihneď upovedomí o tom chovateľa a veterinárneho lekára. Plemennicu nesmie inseminovať ani vtedy, keď zistí nepravú ruju alebo skončenú ruju; aj o tom urobí záznam na kartu plemennice.

§ 14

Bližšie podrobnosti o zabezpečovaní inseminácie hovädzieho dobytka určujú technické normy.[5])

§ 15
Inseminácia ostatných hospodárskych zvierat

Pri inseminácii ošípaných, koní, oviec a kôz sa postupuje obdobne ako pri inseminácii hovädzieho dobytka (§ 9 až 13); bližšie podrobnosti určujú technické normy.[6])

Párenie

§ 16

Socialistické organizácie zostavujú najmenej raz za rok návrhy pripárovacích plánov na zabezpečenie párenia hovädzieho dobytka, ošípaných, oviec a kôz. Návrhy pripárovacích plánov schvaľujú plemenárske organizácie.

§ 17

(1) Na zabezpečenie párenia hovädzieho dobytka, ošípaných, oviec a kôz jednotlivých chovateľov plemenárske organizácie zostavujú najmenej raz za rok pripárovacie plány; robia tak v spolupráci s miestnymi národnými výbormi, a ak ide o párenie oviec a kôz, i s organizáciou Slovenského zväzu drobnochovateľov. Plemenárske organizácie oznámia pripárovacie plány miestnym národným výborom a vyhlásia ich spôsobom, ktorý je v mieste zvyčajný.

(2) Plemenárske organizácie sú povinné zabezpečiť, aby sa pripárovacie obvody určili pre každých najmenej 30 zapúšťaniaschopných plemenníc hovädzieho dobytka a oviec a pre každých najmenej 10 zapúšťaniaschopných plemenníc ošípaných a kôz jednotlivých chovateľov, pričom vzdialenosť od miesta ustajnenia plemenníka spravidla nemá presahovať 10 km pri hovädzom dobytku a ošípaných a 7 km pri ovciach a kozách.

(3) Plemenárske organizácie sa môžu dohodnúť so socialistickými organizáciami na tom, že párenie hovädzieho dobytka, ošípaných, oviec a kôz jednotlivých chovateľov zabezpečia socialistické organizácie svojimi plemenníkmi.

(4) Plemenárske organizácie môžu za podmienok určených ministerstvom prenechať jednotlivým chovateľom na základe zmluvy svoje plemenníky na zabezpečovanie párenia ošípaných, oviec a kôz aj iných jednotlivých chovateľov. Jednotlivý chovateľ, s ktorým plemenárska organizácia uzavrela takúto zmluvu, vystupuje voči iným chovateľom v jej zastúpení.

§ 18

(1) Plemenárske organizácie sú povinné pri schvaľovaní pripárovacích plánov (§ 16) a pri ich zostavovaní (§ 17 ods. 1) starať sa o to, aby v párení hovädzieho dobytka, ošípaných, oviec a kôz pôsobili plemenníky v potrebnom počte.

(2) Pri určovaní potrebného počtu plemenníkov postupujú plemenárske organizácie tak, aby na jedného plemenného býka pripadlo podľa miestnych chovateľských podmienok a štruktúry stáda spravidla 100 plemenníc (kráv a jalovíc starších ako 1 rok), na jedného plemenného kanca 30 prasníc, na jedného plemenného barana 30-40 bahníc a na jedného plemenného capa 45 kôz.

§ 19

(1) Párenie koní chovateľov sa zabezpečuje podľa pripárovacích plánov, ktoré zostavujú plemenárske organizácie na jeden rok. Plemenárske organizácie oznámia pripárovacie plány miestnym národným výborom a vyhlásia ich spôsobom, ktorý je v mieste zvyčajný.

(2) Vyhlásené pripárovacie plány sú podkladom na uzavretie zmlúv o vykonávaní párenia medzi plemenárskymi organizáciami, prípadne socialistickými organizáciami a chovateľmi.

(3) Plemenárske organizácie rozmiestňujú plemenné žrebce podľa pripárovacích plánov do pripárovacích obvodov; hranice pripárovacieho obvodu majú byť vzdialené spravidla najviac 25 km od miesta ustajnenia žrebca, ak sa v ňom chová najmenej 10 kobýl určených na zapúšťanie.

(4) Plemenné žrebce na zapúšťanie kobýl chovateľov umiestňujú plemenárske organizácie vo vlastných pripúšťacích staniciach alebo ich môžu za podmienok určených ministerstvom dať na základe zmluvy do používania socialistickým organizáciám..

§ 20

Plemennice hovädzieho dobytka, ošípaných, koní, oviec a kôz možno zapustiť len v miestach ustajnenia plemenníkov.

§ 21

Chovatelia plemenných býkov, kancov, žrebcov, baranov a capov sú povinní:

a) postarať sa o ich riadne ustajnenie, kŕmenie a ošetrovanie,

b) určiť na ošetrovanie len osoby, ktoré nie sú vylučovateľmi zárodkov nebezpečných nákaz prenosných z ľudí na zvieratá a spĺňajú podmienky určené predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,[7])

c) pripraviť vyhovujúce pripúšťadlo,

d) nepripúšťať plemenníky a nezapúšťať plemennice s príznakmi ochorenia pohlavných orgánov alebo s príznakmi porúch celkového zdravotného stavu (v týchto prípadoch môže pripustenie povoliť iba veterinárny lekár),

e) robiť záznamy o každom pripustení plemenníka do pripúšťacieho registra,

f) vydať chovateľovi plemennice pripúšťací lístok o každom pripustení plemenníka,

g) ak sa osvedčenie na pripúšťanie plemenníka zrušilo, odovzdať toto osvedčenie a pripúšťací register plemenárskej organizácii.

§ 22

Chovatelia plemenníc hovädzieho dobytka, ošípaných, koní, oviec a kôz sú povinní:

a) plne využívať reprodukčné schopnosti plemenníc,

b) postarať sa o riadne ustajnenie, kŕmenie a ošetrovanie plemenníc,

c) určiť na ošetrovanie plemenníc len osoby, ktoré nie sú vylučovateľmi zárodkov nebezpečných nákaz prenosných z ľudí na zvieratá a ktoré spĺňajú podmienky určené predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,[4])

d) sledovať príznaky ruje plemenníc a dbať o ich pravidelné a včasné zapustenie,

e) dbať, aby sa zapustili len zdravé plemennice; o príznakoch ochorenia pohlavných orgánov a o príznakoch porúch celkového zdravotného stavu plemennice ihneď upovedomiť veterinárneho lekára, ktorý určí podľa výsledkov vyšetrenia, prípadne liečby plemennice vhodnosť ďalšieho zapustenia,

f) uschovávať pripúšťací lístok počas jedného roka od zapustenia plemennice.

Metódy plemenitby (k § 12 zákona)

§ 23

Čistokrvná plemenitba[8]) je

a) pripárovanie hospodárskych zvierat toho istého plemena, prípadne príbuzných plemien podobného fylogenetického pôvodu,

b) pripárovanie krížencov jednakých kombinácií plemien v končenom alebo jemu blízkom stupni medziplemenného kríženia, zodpovedajúcom cieľu dlhodobého programu zušľachťovania plemien hospodárskych zvierat.

§ 24

(1) Medziplemenné kríženie[8]) je vzájomné pripárovanie čistokrvných plemenníkov a plemenníc rozličných plemien alebo ich krížencov, s výnimkou zvierat uvedených v § 23 písm. b).

(2) Cieľom medziplemenného kríženia je zlepšenie vlastností uznaných, prípadne povolených plemien alebo produkcie úžitkových krížencov na výrobné ciele alebo utvorenie nových úžitkových typov a plemien. Medziplemenné kríženie sa môže zaviesť len za predpokladu, že sa vopred kladne zhodnotilo výskumom alebo odporúčalo na využitie; pri hovädzom dobytku sa môže vykonať len inseminačiou.

§ 25
Výber plemenníkov a použitie spermy (k § 13 zákona)

(1) Výber plemenných býkov, kancov, baranov a capov sa uskutočňuje na trhoch plemenných a chovných zvierat, v odchovniach plemenárskych organizácií, prípadne v maštaliach chovateľov; výber plemenných žrebcov sa uskutočňuje spravidla v plemenárskych organizáciách po výkonnostných skúškach koní.

(2) Výsledky výberového konania, vrátane posudku výberovej komisie, sa zapisujú do osvedčenia na použitie v inseminácii alebo na pripúšťanie.

(3) V osvedčení na pripúšťanie plemenárska organizácia uvedie aj bližšie podmienky využitia plemenníka.

(4) Osvedčenie na použitie v inseminácii sa vzťahuje aj na skladovanú spermu plemenníkov.

(5) Plemenárska organizácia je povinná každoročne zabezpečiť preskúšanie vhodnosti a spôsobov plemenníkov, pre ktoré vydala osvedčenie na použitie v inseminácii alebo na pripúšťanie; podľa výsledkov preskúšania môže toto osvedčenie zmeniť alebo zrušiť.

§ 26
Plemenitba hydiny (k § 14 zákona)

(1) Plemenitba hydiny sa vykonáva inseminációu a párením. Na obidva spôsoby plemenitby možno využívať len plemenníky (ich spermu) a plemennice pochádzajúce zo šľachtiteľských chovov povolených úžitkových typov hydiny.

(2) Pripárovacie plány v šľachtiteľských a rozmnožovacích chovoch hydiny pre každú jej generáciu zostavujú šľachtiteľské organizácie. Pripárovacie plány schvaľujú a ich plnenie kontrolujú plemenárske organizácie.

Kontrola úžitkovosti a kontrola dedičnosti úžitkových vlastností (k § 17 zákona)

§ 27
Rozsah vykonávania kontroly úžitkovosti a určenie úžitkovej hodnoty

(1) Kontrola úžitkovosti hospodárskych zvierat sa vykonáva v rozsahu potrebnom na ich zušľachtenie tak, aby zahŕňala najmenej

a) pri hovädzom dobytku 50 % z celkového počtu kráv,

b) pri ošípaných 10 % z celkového počtu prasníc,

c) pri koňoch 10 % z celkového stavu koní,

d) pri ovciach 10 % zo stavu bahníc a jariek starších ako 1 rok,

e) pri kozách 2 % z celkového stavu kôz.

(2) Na ciele kontroly úžitkovosti sú socialistické organizácie, ktoré chovajú kravy, ak v ich chovoch sa vykonáva táto kontrola, povinné sústreďovať kravy počas I.laktácie v maštaliach prvôstok alebo v samostatnej skupine v maštali (stojisko prvôstok).

(3) Úžitkovú hodnotu hospodárskych zvierat určujú plemenárske organizácie na základe výsledkov kontroly úžitkovosti.

§ 28
Kontrola úžitkovosti hovädzieho dobytka

(1) Kontrola úžitkovosti sa vykonáva v chovoch socialistických organizácií.

(2) Pri kravách sa kontrolou úžitkovosti zisťuje dojivosť, dojiteľnosť, obsah tuku, prípadne i obsah bielkovín v mlieku, plodnosť, živá váha a údaje o podmienkach odchovu a vývine potomstva. Plemenárska organizácia môže vo vybratých chovoch zisťovať aj ďalšie údaje dôležité na určenie úžitkovej a plemennej hodnoty.

(3) Pri mladých býkoch sa kontrolou úžitkovosti zisťuje váhový prírastok, rast a vývin.

(4) Bližšie podrobnosti o kontrole úžitkovosti hovädzieho dobytka určujú technické normy.[9])

§ 29
Kontrola úžitkovosti ošípaných

(1) Kontrola úžitkovosti sa vykonáva v chovoch socialistických organizácií.

(2) Kontrolou úžitkovosti sa zisťuje plodnosť, živá váha a telové rozmery kancov a prasníc a vlastná úžitkovosť ich potomstva, váha vrhu a jeho vyrovnanosť v 21. deň veku, počet a pohlavie

odchovaných ciciakov. V šľachtiteľských, prípadne v rozmnožovacích chovoch určených plemenárskou organizáciou sa ďalej zisťuje i výkrmnosť a jatková hodnota potomstva kontrolovaných kancov a prasníc.

(3) Bližšie podrobnosti o kontrole úžitkovosti ošípaných určuje technická norma.[10])

§ 30
Kontrola úžitkovosti koní

(1) Kontrola úžitkovosti sa vykonáva

a) pri plemenách anglický plnokrvník, klusák a arabský kôň chovaných socialistickými organizáciami,

b) pri všetkých žrebcoch a kobylách uznaných a povolených plemien v šľachtiteľských a rozmnožovacích chovoch okrem koní plemien uvedených pod písmenom a),

c) pri športových koňoch[11]) chovateľov.

(2) Kontrolou úžitkovosti sa zisťuje vývin, kŕmiteľnosť, temperament, charakter, plodnosť, konštitúcia a výkonnosť.

(3) Kontrola úžitkovosti sa vykonáva pri koňoch uvedených v odseku 1 písm. a) na dostihoch a pri žrebcoch, kobylách a športových koňoch uvedených v odseku 1 písm. b) a c) skúškou výkonnosti; bližšie podrobnosti určuje technická komisia.[12])

§ 31
Kontrola úžitkovosti oviec

(1) Kontrola úžitkovosti sa vykonáva najmä v šľachtiteľských chovoch socialistických organizácií.

(2) Kontrolou úžitkovosti sa zisťuje množstvo a niektoré kvalitatívne vlastnosti vlny, živá váha oviec, dojivosť a plodnosť bahníc a rastové schopnosti jahniat; v šľachtiteľských a rozmnožovacích chovoch, ktoré určí plemenárska organizácia, sa zisťuje aj výkrmnosť a jatková hodnota potomstva kontrolovaných baranov.

(3) Bližšie podrobnosti o kontrole úžitkovosti oviec určuje technická norma.[13])

§ 32
Kontrola úžitkovosti kôz

(1) Kontrola úžitkovosti sa vykonáva v chovoch socialistických organizácií a jednotlivých chovateľov.

(2) Kontrolou úžitkovosti sa zisťuje množstvo a tučnosť mlieka, plodnosť a živá váha kôz.

(3) Bližšie podrobnosti o kontrole úžitkovosti kôz určuje technická norma.[14])

§ 33
Kontrola úžitkovosti hydiny

(1) Kontrola úžitkovosti sa vykonáva v šľachtiteľských a rozmnožovacích chovoch.

(2) Kontrolou úžitkovosti sa zisťuje

a) v šľachtiteľských chovoch

1. pri sliepkach nosivých typov individuálna znáška, váha vajec, individuálna liahnivosť, percento uhynutia počas odchovu a počas kontrolného obdobia,
2. pri sliepkach mäsových typov okrem údajov uvedených v tomto odseku pod písm. a) č. 1 aj rastová schopnosť,
3. pri morkách, perličkách, husiach a kačiciach individuálna znáška, individuálna liahnivosť, percento uhynutia počas odchovu a počas kontrolného obdobia a rastová schopnosť;

b) v rozmnožovacích chovoch pri sliepkach, morkách, perličkách, husiach a kačiciach znáška, liahnivosť a percento uhynutia počas kontrolného obdobia za celý kŕdeľ.

(3) Výsledky kontroly úžitkovosti sa overujú v testovacích zariadeniach, ktoré okrem údajov uvedených v odseku 2 zisťujú najmä kvalitu vajec, spotrebu krmív a vytrvalosť v znáške (priebeh znášky); ich zistenia sú súčasťou kontroly úžitkovosti hydiny.

Kontrola dedičnosti úžitkových vlastností

§ 34

(1) Kontrolu dedičnosti úžitkových vlastností hospodárskych zvierat[15]) vykonávajú plemenárske organizácie.

(2) Plemennú hodnotu plemenníkov, spôsob a stupeň ich využitia určia plemenárske organizácie; prizerajú pritom na výsledky kontroly dedičnosti zdravia, vykonávanej štátnou veterinárnou organizáciou.

§ 35

Pre potreby kontroly dedičnosti úžitkových vlastností sú povinní:

a) chovatelia plemenníc, pri ktorých sa vykonáva kontrola úžitkovosti
   1. umožniť v dostatočnom rozsahu preverovanie mladých plemenníkov kontrolou dedičnosti úžitkových vlastností,
   2. umožniť prehliadky a posúdenie potomstva,
   3. poskytovať plemenárskym organizáciám potrebné informácie;

b) plemenárske organizácie
   1. zabezpečiť preverovanie dostačujúceho počtu plemenníkov,
   2. využívať plemenníky v inseminácii podľa výsledkov kontroly dedičnosti úžitkových vlastností a kontroly dedičnosti zdravia,
   3. dbať o účelné využitie potomstva preverených plemenníkov.

Hodnotenie hospodárskych zvierat (k § 18 zákona)

§ 36

(1) Hovädzí dobytok, ošípané, ovce a kozy sa hodnotia:

a) plemenníky pri ich výbere,

b) plemennice zaradené do kontroly úžitkovosti a plemennice predvádzané na trhoch plemenných a chovných zvierat.

(2) Kone sa hodnotia:

a) žrebce pri výbere,

b) žrebce a kobyly uznaných a povolených plemien v šľachtiteľských a rozmnožovacích chovoch pri skúškach výkonnosti.

c) anglický plnokrevník, klusák, arabský kôň a ostatné plemená teplokrvných koní (s jednostrannou športovou úžitkovosťou) pri ich zaradení do kontroly úžitkovosti a pri skončení skúšok výkonnosti.

(3) Bližšie podrobnosti o hodnotení hospodárskych zvierat uvedených v odsekoch 1 a 2 určujú technické normy.[16])

§ 37
Plemenné knihy

(1) V plemenných knihách sa evidujú vynikajúce plemenníky a plemennice hospodárskych zvierat. Plemenné knihy slúžia najmä na plánovité využitie hospodárskych zvierat nadpriemernej hodnoty a ich potomstva.

(2) Plemenné knihy sa vedú o každom plemene hovädzieho dobytka, ošípaných, koní a oviec osobitne, spravidla vo dvoch stupňoch, a to ako štátne a základné plemenné knihy.

(3) Do štátnych plemenných kníh sa zapisujú plemenníky preverené kontrolou dedičnosti úžitkových vlastností a plemennice vybraté na produkciu plemenníkov.

(4) Do základných plemenných kníh sa zapisujú plemenníky vybraté na plemenitbu a plemennice vybraté na obnovu chovu a na produkciu plemenníc. Pri plemenníkoch osvedčenie na použitie v inseminácii je súčasne podkladom na zápis do základnej plemennej knihy.

(5) Zápisy v plemenných knihách majú spravidla trvalú platnosť. Plemenárske organizácie môžu zrušiť zápis, ak sa zmenia skutočnosti, na základe ktorých sa vykonal zápis.

Podniková kontrola úžitkových vlastností (k § 19 zákona)

§ 38

(1) Podnikovou kontrolou úžitkových vlastností pri hovädzom dobytku, ošípaných a ovciach sa pre potrebu obnovy chovov týchto hospodárskych zvierat zisťujú potrebné údaje o ich základných úžitkových vlastnostiach a o pôvode.

(2) Socialistické organizácie, ktoré chovajú kravy, sú povinné sústreďovať ich počas I. laktácie v maštaliach prvôstok alebo v samostatnej skupine v maštali (stojisko prvôstok).

(3) Plemenárske organizácie sú pri vykonávaní podnikovej kontroly úžitkových vlastností povinné poskytovať socialistickým organizáciám odbornú pomoc.

§ 39

(1) Podnikovou kontrolou úžitkových vlastností v chovoch hovädzieho dobytka sa zisťuje dojivosť kráv vždy v jeden deň za mesiac.

(2) Podnikovou kontrolou úžitkových vlastností v chovoch ošípaných sa zisťuje dátum inseminácie alebo zapustenia a oprasenia, totožnosť kanca, ktorého spermou bola prasnica inseminovaná alebo ktorým bola zapustená, počet všetkých živo narodených ciciakov a vývin prasničiek určených na obnovu chovu. Podľa výsledkov podnikovej kontroly úžitkových vlastností sa roztrieďuje a obnovuje základný chov prasníc.

(3) Podnikovou kontrolou úžitkových vlastností v chovoch oviec sa zisťujú údaje o množstve nastrihanej vlny z jednotlivých baranov a bahníc, o živej váhe bahníc a o dátume narodenia, počte a pohlaví jahniat, prípadne o množstve nadojeného mlieka od jednej bahnice.

(4) Bližšie podrobnosti o podnikovej kontrole úžitkových vlastností hospodárskych zvierat uvedených v odsekoch 1 až 3 určujú technické normy.[17])

§ 40
Označenie hospodárskych zvierat (k § 21 zákona)

(1) Na identifikáciu a evidenciu sa musia označiť tieto hospodárske zvieratá:

a) patriace socialistickým organizáciám
   1. všetky plemenníky, pre ktoré plemenárska organizácia vydala osvedčenie na použitie v inseminácii alebo na pripúšťanie,
   2. všetok hovädzí dobytok samičieho pohlavia a mladé býčky určené plemenárskymi organizáciami,
   3. všetky ošípané, ovce a kozy v chovoch, v ktorých sa vykonáva kontrola úžitkovosti, ošípané, ovce a kozy samičieho pohlavia, ktoré sa majú použiť na reprodukciu,
   4. všetky kone v šľachtiteľských chovoch; v ostatných chovoch kobyly zapísané do plemenných kníh a kone v chovoch, v ktorých sa vykonáva kontrola úžitkovosti,
   5. všetka hydina v chovoch, v ktorých sa vykonáva kontrola úžitkovosti;

b) patriace jednotlivým chovateľom
   1. všetky plemenníky, pre ktoré plemenárska organizácia vydala osvedčenie na pripúšťanie,
   2. všetky kravy a jalovice, ktoré sa majú použiť na reprodukciu,
   3. všetky ovce a kozy v chovoch, v ktorých sa vykonáva kontrola úžitkovosti; ďalej ovce a kozy zaradené do inseminácie.

(2) Hospodárske zvieratá uvedené v odseku 1 sa označujú spôsobom uvedeným v technických normách.[18])

Chovy na zušľachťovanie plemien (k § 22 ods. 4 zákona)

§ 41

(1) Šľachtiteľské chovy uznávajú výberové (uznávacie) komisie z chovov hospodárskych zvierat, v ktorých väčšina zvierat preukázala na základe výsledkov vykonanej kontroly úžitkovosti a kontroly dedičnosti úžitkových vlastností vynikajúcu úžitkovú a plemennú hodnotu. Návrhy na uznanie týchto chovov podávajú výberovým (uznávacím) komisiám plemenárske organizácie spolu s chovateľmi; k návrhom treba pripojiť vyjadrenia štátnej veterinárnej organizácie o zdravotnom stave chovov.

(2) Rozmnožovacie chovy uznávajú plemenárske organizácie z chovov hospodárskych zvierat, v ktorých väčšina zvierat preukázala na základe výsledkov vykonanej kontroly úžitkovosti a kontroly dedičnosti úžitkových vlastností nadpriemernú úžitkovú a plemennú hodnotu; pritom prihliadajú aj na vyjadrenie štátnej veterinárnej organizácie o zdravotnom stave chovov.

§ 42

(1) Chovatelia hospodárskych zvierat v šľachtiteľských chovoch sú povinní utvárať podmienky na rozvoj zveľaďovacej činnosti v týchto chovoch a prispievať tak k zabezpečeniu kvalitného

dedičného základu jednotlivých plemien, produkovať zdravé hospodárske zvieratá s vysokou úžitkovosťou a plemennou hodnotou.

(2) Chovatelia hospodárskych zvierat v rozmnožovacích chovoch sú povinní rozmnožovať plemenníky a plemennice jednotlivých plemien zošľachtené spravidla v šľachtiteľských chovoch.

§ 43

(1) Šľachtiteľské alebo rozmnožovacie chovy sa zrušia, ak sa v nich zhorší úroveň úžitkových vlastností alebo zdravotný stav.

(2) Návrhy na zrušenie šľachtiteľských chovov podávajú výberovým (uznávacím) komisiám plemenárske organizácie.

§ 44
Nákup a predaj hospodárskych zvierat (k § 23 zákona)

(1) Plemenníky, plemennice uvedené v štátnych technických normách[19]) a športové kone[20]) sa predávajú a nakupujú spravidla na trhoch plemenných a chovných zvierat, prípadne v odchovniach plemenárskych organizácií alebo z maštalí chovateľov.

(2) Chovateľ pred predajom plemenníka zo svojej maštale upovedomí plemenársku organizáciu.

§ 45

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1975.

Minister:

Ing. Janovic CSc. v. r.

1) Vyhláška č. 91/1966 Zb. o odmeňovaní niektorých prác vykonávaných mimo pracovného pomeru.

2) Vyhláška č. 96/1967 Zb. o náhradách cestovných, sťahovacích a iných výdavkov.

3) V odvetviach poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu smernice Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky zo 7.1.1974 č. 225/1974-K o poskytovaní osobných ochranných prostriedkov a hospodárení s nimi.

4) Úprava Ministerstva poľnohospodárstva a výživy zo 7.6.1968 č. VII/2-1927, ktorou sa vydávajú pravidlá o bezpečnosti práce pri chove zvierat, uverejnená v prílohe k čiastke 11/1968 Vestníka Ministerstva poľnohospodárstva a výživy, por. č. 19 (registrovaná v čiastke 45/1968 Zb.).

5) ČSN 46 7111 Sperma býka,
ON 46 7112 Inseminácia hovädzieho dobytka.

6) ČSN 46 7109 Názvoslovie z odboru inseminácie hospodárskych zvierat,
ON 46 7116 Inseminácia ošípaných,
ON 46 7125 Inseminácia kôz.

7) Pozri poznámku 4;v odvetviach poľnohospodárstva a potravinárskeho priemyslu úprava Ministerstva poľnohospodárstva a výživy SSR, ktorou sa vydávajú zoznamy prác a pracovísk zakázaných ženám, tehotným ženám a matkám od konca 9.mesiaca po pôrode a mladistvým, uverejnená vo Vestníku Ministerstva poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky v čiastke 8/1970 pod por. č. 16, s doplnkom k tejto úprave (Vestník MPVž SSR, čiastka 16, por.č. 48).

8) ČSN 46 7100 Plemenárske názvoslovie. Selekcia a plemenitba.

9) ČSN 46 6113 Kontrola úžitkovosti hovädzieho dobytka.
ČSN 46 6107 Skúšky dojiteľnosti hovädzieho dobytka.

10) ČSN 46 6164 Kontrola úžitkovosti a dedičnosti úžitkových vlastností ošípaných.

11) ON 46 6320 Športové a jazdecké kone.

12) ČSN 46 6310 Plemenné kone.

13) ČSN 46 6213 Kontrola úžitkovosti oviec.

14) ČSN 46 6233 Kontrola úžitkovosti kôz.

15) ČSN 46 6114 Kontrola dedičnosti mliečnej úžitkovosti hovädzieho dobytka,
ČSN 46 6115 Kontrola dedičnosti dojiteľnosti hovädzieho dobytka,
ČSN 46 6164 Kontrola úžitkovosti a dedičnosti úžitkových vlastností ošípaných,
ČSN 46 6214 Kontrola dedičnosti oviec.

16) ČSN 46 6110 Plemenný hovädzí dobytok,
ČSN 46 6111 Chovný a úžitkový hovädzí dobytok,
ČSN 46 6150 Plemenné ošípané,
ČSN 46 6155 Chovné a úžitkové ošípané,
ČSN 46 6310 Plemenné kone,
ČSN 46 6210 Plemenné ovce,
ČSN 46 6215 Chovné a úžitkové ovce,
ČSN 46 6230 Plemenné kozy.

17) ON 6116 Podniková kontrola úžitkových vlastností hovädzieho dobytka,
ON 6165 Podniková kontrola úžitkových vlastností ošípaných,
ON 6216 Podniková kontrola úžitkových vlastností oviec.

18) ČSN 46 6310 Plemenné kone,
ČSN 46 6210 Plemenné ovce,
ČSN 46 6230 Plemenné kozy,
ČSN 46 6410 Chovná hydina. Kurčatá, sliepky, kohúty,
ČSN 46 6440 Chovná hydina. Morky,
ČSN 46 6510 Chovná hydina. Husi,
ČSN 46 6540 Chovná hydina. Kačice,
ON 46 6118 Označovanie hovädzieho dobytka,
ON 46 6152 Označovanie ošípaných.

19) ČSN 46 6110 Plemenný hovädzí dobytok,
ČSN 46 6150 Plemenné ošípané,
ČSN 46 6310 Plemenné kone,
ČSN 46 6210 Plemenné ovce,
ČSN 46 6230 Plemenné kozy
ČSN 46 6410 Chovná hydina. Kurčatá, sliepky, kohúty,
ČSN 46 6440 Chovná hydina. Morky,
ČSN 46 6510 Chovná hydina. Husi,
ČSN 46 6540 Chovná hydina. Kačky.

20) ON 46 6320 Športové a jazdecké kone.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.